

VEDTAK I STATENS HELSEPERSONELLNEMND, 24.04.2003

SAKSNUMMER: 02/00176

KLAGER: , født ,

SAKEN GJELDER: Klage over avslag på søknad om autorisasjon som hjelpepleier, jf. helsepersonelloven § 48 andre ledd bokstav d, jf. § 57 første ledd.

SAKENS BAKGRUNN: Klager søkte om autorisasjon som hjelpepleier 30. november 2001. Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) avsto søknaden den 28. november 2002. Vedtaket ble påklaget 2. desember 2002. SAFH opprettholdt sitt tidligere vedtak og saken er oversendt Statens helsepersonellnemnd for klagebehandling ved ekspedisjon 18. desember 2002.

Klager er utdannet i Jugoslavia. Hun har en fireårig sykepleier utdanning fra Jugoslavia, fullført i 1983. Klager har etter endt utdanning arbeidet som barnepasser samtidig som hun i 6 år har tatt fag ved det medisinske fakultet ved Universitet i Y.

KLAGER anfører at saksbehandlingen har tatt lang tid, og at det er overraskende at hun får avslag på søknad om autorisasjon som hjelpepleier. Hun hevder å ha hatt praksis og pasientkontakt under studiet på medisinsk fakultet. I tillegg har hun jobbet ca 8 år som barnepasser for en familie med et sykt barn. Det er derfor ikke korrekt når SAFH hevder at hun har fravær fra yrket i 19 år.

STATENS AUTORISASJONSKONTOR FOR HELSEPERSONELL er av den oppfatning at klagers utdanning i utgangspunktet er jevn god med tilsvarende norsk hjelpepleierutdanning, og at søker derfor oppfyller vilkårene til autorisasjon som hjelpepleier etter helsepersonelloven § 48 tredje ledd bokstav a.

SAFH begrunner sitt avslag med at klager har 19 års fravær fra yrket. Dette er i følge SAFH så lang tid, at søker etter all sannsynlighet har mistet deler av sin faglige kyndighet. Klagers arbeidserfaring som dagmamma anses ikke for å være relevant praksis i forhold til opprettholdelse av kyndighet, jf. hpl. § 57.

SAFH viser videre til at klagers dokumentasjon fra det medisinske fakultet ikke gir bevis for at klager har gjennomført et legestudie, men at hun må ta 14 eksamener for å oppnå en "university degree". Det fremgår heller ikke hvilken praksis klager eventuelt har hatt på studiet eller hvilken teoretisk undervisning som har vært gjennomgått. SAFH anser derfor ikke dette for å kunne kompensere for søkers fravær fra yrket. Klager oppfyller derfor ikke vilkårene for autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 andre ledd bokstav d.

NEMNDAS BEMERKNINGER:

- Rettslig grunnlag:

Lov av 2. juli 1999 nr 64 om helsepersonell § 48 andre og tredje ledd lyder:

”Rett til autorisasjon etter søknad har den som:

- a) har bestått eksamen i vedkommende fag ved norsk universitet, høyskole eller videregående opplæring,*
- b) har gjennomført praktisk tjeneste fastsatt i forskrift gitt av departementet,*
- c) er under 75 år og*
- d) ikke er uegnet for yrket.*

Rett til autorisasjon etter søknad har også den som:

- a) har utenlandsk eksamen som anerkjennes som jevngod med tilsvarende norsk eksamen,”*

Helsepersonelloven § 53 andre ledd lyder:

”Sosial- og helsedirektoratet kan nekte en søker autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning hvis det foreligger omstendigheter som ville gitt grunnlag for tilbakekall etter § 57.”

Helsepersonelloven § 57 første ledd lyder:

”Statens helsetilsyn kan kalle tilbake autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning dersom innehaveren er uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig på grunn av alvorlig sinnslidelse, psykisk eller fysisk svekkelse, langt fravær fra yrket, bruk av alkohol, narkotika eller midler med lignende virkning, grov mangel på faglig innsikt, uforsvarlig virksomhet, grove pliktbrudd etter denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av den, eller på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen.”

- Hva gjelder realiteten vil nemnda bemerke:

Spørsmålet for nemnda er om klager fyller vilkårene for autorisasjon som hjelpepleier i Norge etter helsepersonelloven.

Utenlandsk eksamen som jevngod med tilsvarende norsk eksamen:

Som et utgangspunkt legger nemnda til grunn at bestemmelsen i helsepersonelloven § 48 tredje ledd bokstav a gir anvisning på en sammenligning mellom den norske hjelpepleierutdanningen og klagers dokumenterte utdanning fra Serbia. Det avgjørende for nemnda vil etter dette være om det teoretiske og praktiske innholdet i klagers dokumenterte utdanning kan sidestilles med den norske.

Klager har en fireårig videregående utdanning innen sykepleie fra Serbia (dokumentasjonen omhandler bare tredje og fjerde grad i utdanningen). Til sammenligning er den norske hjelpepleierutdanningen en treårig videregående utdanning. Klagers utdanning består av både allmennfag og helsefag. Den norske utdanningen inneholder også både allmennfag og helsefaglige studieretningsfag. Av klagers fremlagte attest fremgår det at den teoretiske og praktiske innholdet i klagers utdanning er relevant i forhold til norsk hjelpepleierutdanning.

Nemnda finner etter dette, i likhet med SAFH, at klagers dokumenterte utdanning er å anse som jevngod med norsk eksamen i hjelpepleie.

Det konkrete vurderingstemaet er om klager må anses som uegnet til hjelpepleieryrket i henhold til lovens § 48 andre ledd bokstav d, jf. § 53 andre ledd, jf. § 57 første ledd.

Langt fravær fra yrket

Spørsmålet er videre om klagers nittenårige fravær fra yrket er av en slik lengde, se hpl. § 57 første ledd, at man kan nekte autorisasjon som hjelpepleier etter hpl. § 53 andre ledd.

Etter nemndas vurdering kan det ikke fastsettes noen bestemt grense for hvor lang tid helsepersonell kan være borte fra yrket før hun må anses som uegnet for yrket, jf. helsepersonelloven § 48 andre ledd bokstav d. Tapsvilkåret ”langt fravær fra yrket” i hpl. § 57 første ledd er av liten selvstendig betydning, og må ses i sammenheng med yrkes art og utvikling, og mulighetene for å utøve forsvarlig virksomhet, se Befring og Ohnstad, ”Helsepersonelloven – med kommentarer”, 2001, side 266.

Idet hpl. § 57 første ledd er en videreføring av tidligere rett (tidligere lege- og tannlegelov), se merknadene til hpl. § 57, kan det etter nemndas vurdering være aktuelt å se hen til de hensyn som ble fremhevet i Ot.prp. nr. 1 (1979-80). Det fremgår her i punkt 5.3.13 momenter som kan være av betydning ved vurderingen av om klager er uegnet på grunn av langt fravær fra yrket. Dette kan være: opprinnelige kvalifikasjoner, hvor lenge klager tidligere har praktisert, hva fraværet fra yrket skyldes og hva klager har foretatt seg under fraværet fra yrket samt på hvilken måte klager har planer om å gjenoppta virksomhet som hjelpepleier.

Klagers 4 årige sykepleierutdanning anses, som nevnt ovenfor, som jevngod med tilsvarende norsk 3 årig hjelpepleierutdanning. Hun har etter endt utdanning dokumentert praksis som barnepasser i åtte år.

Det fremgår videre av klagers dokumentasjon at hun har fulgt forelesninger og elevøvelser (”training classes”) i 6 år ved det medisinske fakultet i Y, frem til mai 2000. Av dokumentasjonen fremgår det at klager ikke har gjennomført praksisperiode (”apsolvent period”) eller tatt avsluttende eksamener. Det er for nemnda ikke fremlagt dokumentasjon som viser at klager har hatt praksis i denne studietiden

Etter nemndas vurdering har klager ikke dokumentert praksis som hjelpepleier. Hun har arbeidet som barnepasser med omsorg for et sykt barn. Klager har etter nemndas vurdering ikke fremlagt praksis som er tilstrekkelig for å opprettholde en godkjenning som hjelpepleier.

Etter nemndas vurdering vil klagers nittenårige fravær fra yrke medføre at hun er uegnet som hjelpepleier. Det avgjørende for nemnda er at klager aldri har praktisert som hjelpepleier/sykepleier. Det lange fraværet gjør at hun antas å ha mistet en del av sin faglige kyndighet samt at hun ikke har tatt del i den utvikling som har skjedd i yrket siden hun avla eksamen. Klager fyller dermed ikke vilkårene for autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 andre ledd bokstav d, jf. §§ 53 andre ledd og 57 første ledd. Nemnda viser for øvrig til SAFHs forslag til tilleggspraksis som kan gi grunnlag for senere autorisasjon.

Klagen har etter dette ikke ført frem og det påklagde vedtaket blir å stadfeste.

Vedtaket er enstemmig.

KONKLUSJON: Statens autorisasjonskontor for helsepersonells vedtak av 28. november 2002 stadfestes.

Nina Mår Tapper

Helene Braanen

Espen Urbye

Elisabet E. Romøren

Eirik Bø Larsen

Vidar Kårikstad

Vera Christensen